

M r o ž.

olikor dalje gremo iz našega kraja, toliko bolj se menjajo živali. Ako gremo proti severu, najdemo sobola in harmelina, ki nam dajeta dragoceno krzno; potem severnega jelena, belega medveda, tuluja ali morskega psa, kita in še mnogo drugih, ki jih v naših krajih ne najdeš.

Daleč tam v severnem ledenem morji živé m r o ž i (Walrosse), ki je tudi morske konje imenujemo. To vam je velika, debela in zeló neukretna, 4—5 metrov dolga žival, ki je porastena s trdo rujavo-rumenkasto dlako. Na prvi pogled nam pade v oči majhena glava brez uhljev. Gorenja ustnica je nabuhnena in s kratkimi ščetinami obrastena. Z gorenje čeljusti štrlita dva dolga navzdol zakrivljena očnjaka (okli), ki sta časi po 80 cm dolga in 3—5 kilogramov težka. Mladi mroži nemajo teh zob; iz daleč so v lice nekoliko človeku podobni ter so kot taki dali povod ónim čudnim pripovedkam o morskih deklakah, o katerih ste izvestno tudi vi vže kaj slišali.

Mroži živé v družbi po več sto skupaj ter se hranijo z ribami, raki in drugimi morskimi živalimi. V prejšnjih časih so jih videli pomorščaki po 6000 skupaj in možje jedne same ladije so jih v 7 urah pobili po 900; a zdaj teh živali ni več toliko. Mrož, katerega podobo vidite na prvem mestu naše denašnje slike, največ je v vodi, samó kadar hoče spati ali počivati, zleze na suho ali na led. Na kopnem je zeló neukreten, pomaga si najbolj z dolzima okloma (zobéma), ki ju zasadi v led ali med skale ter se potem z vsem truplom pomakne naprej. Len je in zaspan, toži se mu iti v morje hrane loviti in večkrat po 14 dni ničesar ne jé, temveč glasno smrčeč spi kakor kaka mrtva klada. A nikoli ne spi vsa čreda ob istem času, nekaj jih čuje na straži zaradi varnosti. Ako jim kaka opasnost pretí, takój prebudé straže speče tovariše in potlej vsi skupaj strašno rjovejo in rezgetajo, da se dobro uro daleč sliši ter jih pomorščaki navadno poprej čujejo nego vidijo.

Mroži so pogumne živali in lov na nje je vzlasti v vodi zmirom opasna in težavna stvar. Ranjen mrož ne beži, nego rjove in kliče tovariše na pomoč. Takój obsuje vsa čreda lovce, rjoveč se spenjajo na ladijo, zasajajo ostra okla va-njo ter jo skušajo prevrniti. Čreda preganja ladijo po več ur daleč in mornarji se jih rešijo samó s tem, da jim droben pesek mečejo v oči.

Mrožica svojega mladiča zeló ljubi: v morji ga nosi pod pazduho ali pa na hrbtu. Dokler je stara živa, mladiča ne moreš dobiti, ker ga ona nikdar ne zapusti; še celó ranjenega ali tudi mrtvega mladiča iztrga ljudém iz rok ter pobegne ž njim v morsko globočino.

Zaradi okel, kože in masti preganjajo mrože kolikor se le dá in more. Iz zob se izdelujejo raznovrstne stvari, ki so še lepše in draže kakor od slonove kosti. Koža je neznano trda in krepka ter daje najmočnejše vrvi za morske ladije. Mast se izevré in porabi, črno meso pa jedó le severni narodi.

Mrože na subem pobijajo s kiji in zabadajo sè sulicami, v vodi je pa ubijajo s težkimi železnimi ostvami.

(Konec prihodnjic.)